

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. — Egyenlő száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 40 forint kap-
tár a hirtől.

Felolós szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadó hivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyom-
dájában, hová hirdetések a előfizetési pénzek küldendők.

Felmondott szövetség.

Az utóbbi napok legszenzációsabb s legváratlanabb eseménye az Ausztriával fennálló szerződés felmondása.

A miniszterelnöknek ez a gyors és erőyes fellépése méltán nagy feltűnést keltett odaát Ausztriában, ahol igen sokan hitelt adva a Lajtáninnei ellenzék rágalmainak, egész biztosra vették, hogy a vámszövetségnek osztrák részről való felmondásával, Bánffy Dezsőt teljesen sarokba lehet majd szorítani.

Ugyanezen okból a miniszterelnök erőyes akciója nagy szenzációt keltett a hazai ellenzék körében is, ahol ámulva látták, hogy az általuk tehetlennek deklarált miniszterelnök nemcsak a választási küzdelemtől nem riadt vissza, s nemcsak Kálnoky és Agliardi elől nem hátrált meg, hanem az I. Ferencz József által annyira kedvelt osztrák államférfi, Badeni miniszterelnök ellen is fölvetve imé a harczt.

Ez a tény meglepte azonban magát a szabadelvű pártot is, úgy hogy a legvénebb s legrutinirozottabb mamelukok is kezdik immár rebesgetni, hogy Bánffy Dezső egészen más ember, mint a minék a világ képzelte s hogy az ő kormányzati tehetsége csak most domborodik ki egész teljességében.

Bánffynak azonban alighanem teljesen mellékes, hogy egyesek s kisebb-nagyobb klikkek miként gondolkodnak az

ő egyéni képességeiről. Országos szempontból a földolog mindenestre az, hogy a vámszövetségnek magyar részről történt felmondásával Bánffy Dezső annak bizonyítékát adta, hogy teljes erővel kész Magyarország gazdasági érdekeit megvédeni, amiért is indokolt bizalommal tekinthetünk a kiegyezési tárgyalások elé.

Tisztában vagyunk ugyan azzal, hogy a megoldásra váró nagy problema próbára teendi erejét és találékonyágát, de mivel előreláthatólag mindvégig ki fog tartani azon egyedüli helyes állásponton, hogy: nem fogadunk el ajándékot az osztráktól, de mi sem ajándékozhatunk neki semmit, s mivel másrészt a két év óta folyó tárgyalások ő felségének teljes bizonyosságot nyújtottak abban a tekintetben, hogy a kiegyezési vitában elejétől fogva nem az osztrák, hanem a magyar kormány tartotta leginkább szem előtt a monarkia nagyhatalmi érdekeit, nincs okunk kételkedni abban sem, hogy Bánffy Dezső a vezetése alatt álló hatalmas szabadelvűpárt támogatásával sikerrel meg ne védje Magyarország jogos érdekeit.

S ámbátor ismeretes dolog, hogy Bánffy Dezső Magyarországnak Ausztriához való viszonyát mindenkor a monarkia közös érdekeinek szempontjából szokta bírálgatni, mégis biztosra vesszük, hogy éleslátásával s taktikai képességével Badeni grófot is háttérbe fogja szorítani a magyar miniszterelnök.

Igaz, hogy a vámszerződésnek magyar részről való felmondása csak formális eredmény, de ki vonhatná kétségbe, hogy ennek a lépésnek miként való megvetése Badeni gróf formális vereségét jelenti.

S mivel másrészt tisztában vagyunk azzal is, hogy a magyar kormánynak ez az épp oly ügyes, mint határozott fellépése erős visszahatással lesz az osztrák s külföldi közvélemény alakulására, amennyiben nyilvánvalóvá lett e kormányténykedés által, hogy jogos érdekeink védelmére mindenre el vagyunk készülve, — továbbra is hát bizalommal kísérjük a Bánffy-kormánynak a kiegyezés megújítására irányuló működését.

Egyelőre csak a miniszterelnök ur sikerei miatt zúgolódó és reményeiben csalatkozott ellenzéknek van oka a bizalmatlanságra.

Veritas.

Politikai hírek.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 7. A képviselőház mai ülésében megszavazta az indemnityról szóló törvényjavaslatot.

Hegedüs Sándor, a pénzügyi bizottság előadója, rövid beszédben ajánlotta elfogadásra az előterjesztést, hangsúlyozván, hogy az indemnity állami szükségletet képez és nem lehet bizalomkérdésnek tekinteni. Ezt nem a kormánynak, hanem az országnak szavazza meg a ház.

TÁRGZA.

Az áldozat.

(Folyt. és vége.)

A következő estélyen megtörtént a nevezetes esemény; a főhadnagy teljesen szakított a tanácsosnővel, szellemi képességeinek igazán ostromállapotban helyezésével iparkodott a szép leányt meghólitani. Ez sikerült is, s már az első alkalom mutatta a kísérlet látható eredményeit. Adél és a főhadnagy nagyon boldogok voltak, de nem úgy a tanácsosné, ki sértett hűségének mardosó érzetében még a legvégsőre is elhatározta magát, — arra, hogy a főhadnagyon bosszút áll, s mindent elkövet, hogy a boldog szerelmesek egymásait ne lehessenek.

A dolog sokkal gyorsabban fejlődött, semmint azt a tanácsosné is gondolta volna, míg nem egy reggeli posta rózsaszínű levélkét hozott, tudatva vele s a világgal, hogy Adél és a főhadnagy boldog jegyesek. Idő nem volt sok arra, hogy válogatni lehessen az eszközök és módzatok között, pokoli tervének keresztülvitelére a legrövidebbet, a legvakmerőbbet választotta. Leült pieziny bársonyasztalkájához, s levelet írt a főhadnagynak, melyben utolsó találkát kér, hogy szerencsekívánatait személyesen s négy szem között adhassa át.

A boldogságában elvakult és gyanútlan főhadnagy még örömmel vette e sorokat, mert ő is akart

még utoljára beszélni a tanácsosnővel, s a szakítás utolsó felvonásán ő is éppen a kívánt módon négy szemközt óhajtott keresztül-esni. Nyomban megírta tehát a választ, pontosan megjelölve abban a találkozás helyét és idejét.

Meg is jelentek mindketten pontosan a kitűzött helyen, a társalgás megnyitását a tanácsosné érzékeny hurokat kezdett pengetni. A főhadnagy azonban nem reagált ezekre, hanem ridegen kijelentette, hogy megunta a léha, ezültalan életet, s tisztességes családi életet akar élni; aztán kérte a tanácsosnét, hogy viszonyukat, melyet feledni óhaj, jövőendő családi boldogsága érdekében még csak ne is említse többé.

E férfias zavak elhangzása után a tanácsosné játszadozni kezdett a főhadnagy kardjának aranybujtájával és tettetett gyermekes pajzánsággal mondá: Mit szólna hozzá főhadnagy ur, ha most a fölötti bánatomban, hogy őnt örökre elvesztem, kihuznám kardját, s hűtelen szívébe mártanám?

A főhadnagy mosolyra derülve még biztatólag mondá: Hát próbálja meg! Sőt miután a tanácsosné nem igen tudta a kardot kihuzni, segített is neki.

A kihuzott karddal azonban nem azt tette a tanácsosné, amit az imént mondott, hanem egy merész ugrással feképnél hagyta a főhadnagyt, ki a pillanat váratlan hatása alatt csak bámult a semiségbe, mintha gyökeret vert volna lába. A tanácsosné előtt pedig hirtelen megállott a leshelyből odarobogott fogat, melynek ajtaját a férj nyitotta ki s diadalmasorral vette át a kardot nejtől, kit

úgy fogadott, mint a ki erős lélekkel állotta ki a hitvesi hűség tűzpróbáját a férj által tudni vélt merénylet ellenében.

A fogat a kaszárnya előtt állott meg s ott az ügyeletes tisztnek átadva a kardot, azt a súlyos vádat emelték a főhadnagy ellen, hogy a védtelen nő ellenében az eleséltetés erőszakos eszközével még kardját sem állotta használni, melyet azonban a a bátor nő kicsavart kezéből.

A súlyos vád következményei nem is kívánnak magyarázatot; a rottegett párbajhős, ki dőlczeg megjelenésével is disze volt ezredének, megfosztatott tisztí rangjától, mert gyáván s védtelen nővel szemben merészelt kardjához nyulni.

Még fel sem öltette polgári ruháját, midőn már leendő apóstól levelet kapott, melyben egyszerűen tudomására adja azt, hogy még házának tájára se jöjjön tovább, mert mint nem minden maliczia nélkül hozzátette, ő a leányát huszárfőhadnagynak adta, „most pedig Ön semmi.”

— Tehát semmi vagyok, — szolt fuldokló hangon a szerencsétlen főhadnagy, hideg vorejéket izadó homlokát szorongatva, — de megmutatom, hogy nem sokáig leszek semmi, mert dolgozni akarok s dolgozni fogok.

Elment tehát ahoz a miniszterhez, ki a tanácsosné estélyein oly kitűntő nyájassággal szokta fogadni, s kérte, hogy helyezze el bármily kisebb hivatalba is, mert előmenetelét ugyanis vas szorgalmával óhajta kiérdemelni. A miniszter hidegen fogadta, s az egykori meleg kézszorítások helyett még

Komjáthy Béla a Kossuth-párt nevében kijelenteni, hogy nem fogadja el a javaslatot, éppen a politikai bizalom szempontjából; mert ő 67-es kormánynak nem szavazza meg a kormányzási eszközöket. És különben a választások miatt is bizalmatlan a kormány iránt.

Makfalvy Géza a nemzeti párt, Szalay Károly az Ugron-párt, Majer Károly a néppárt és Péchy Tamás a saját maga nevében ellenzi a törvényjavaslatot.

Lukács László pénzügyminiszter megczáfolja a felhozott ellenvetéseket.

Ezután a ház egy általánosságban, mint részleteiben megszavazta az indemnitéről szóló javaslatot.

Árvaházi titkári jelentés az 1895—96 tanévről.

Méltóságos Elnök Bárónő! Tisztelt Közgyűlés!

Ezuttal először van szerezésűm a Háromszék-megyei Erzsébet árvaház nevelő intézet egy évi életéről, mint a tisztelt közgyűlés megtisztelő bizalma folytán múlt évben megválasztott titkár, jelentést tenni s az első szó, melyet a tisztelt közgyűléshez intézek, legyen a kérés szava, hogy irántam kellő elnézéssel legyenek, ha jelentésem esetleg nem lesz oly kimerítő, mint a minőnek szeretném én, hogy legyen, de hát előttem az intézet belétele kevésbé ismeretes s csupán a külső eredményeket ismerem s így, hogy vajjon ezen intézet minő haladást tanúsított a lefolyt évben, biztos képet nem nyújthatok s csupán azon eredmények felsorolására kell szorítkoznom, mik az előttem fekvő számadatokból összeállíthatók.

A múlt iskolai év — tisztelt közgyűlés — millenáris év volt, mely nem csak egy ország, de egy humánus intézet életében is oly pont, mely a múlt emlékeit felidézti az ember lelkében. Megnyugtathat minket azon tudat, hogy az elmúlt 1000 évben mi is tettünk valamit hazánk kulturális haladásának előmozdítására s legalább egy porszemnyit mi is adtunk azon hatalmas alkotáshoz, melyen a modern Magyarország felépült. Nem csináltunk világra szóló dolgokat, de kiragadtunk egy néhány szerezésűtlen emberi lényt a nyomorból, adtunk nekik existenciát s a társadalom hasznos tagjaivá neveltük s minden megmentett emberi lényvel egy munkás polgárnőt adtunk vissza a hazának. Ez a mi szerény munkánk az elmúlt ezer évben s arra mindig büszkeséggel tekinthetünk vissza, mert kicsiny dolgok hozzájárultak a nagy eredményekhez s mi azt a kicsit, mely osztályrészt nekünk jutott, buzgon teljesítettük.

csak le sem ültette, hanem fejét kétkedően rázva, csak azt bájátotta: hova tegyen? hiszen annak a polgári pályára nincs kvalifikációja, — majd mintegy szánólag tette hozzá: ilyenkor látja az ember, hogy egy katonatiszt, ha leoldja kardját, a polgári életben: semmi.

A miniszter mégis adott neki állást, leküldvén díjnoknak az irodába. Szívesen fogadta a főhadnagy ezt is, mert minden áron dolgozni akart, hogy megmutassa, miszerint ő a polgári életben is több tud lenni, mint semmi. Jelentkezett az irodavezetőjénél, ki nem volt más, mint egy volt őrmestere, ki nem kevés főnhéjazással ozzel fogadta új alárendeltjét: — Elhiszi-e már főhadnagy ur, hogy egy katonatiszt az ezüv életben semmi.

A szerezésűtlen főhadnagy megtört lelke már nem tudta tovább elviselni a nehézségek próbáltatást, hanem el sem foglalva kapott állását, lakására indult.

Utközben találkozott volt tisztársaival felőlük tartott tehát, hogy utolsó vigasztalást kapjon egykori bajtársaiktól, kik csak nem régen büszkeségüknek tekintették.

Mily nagy lón azonban megilletődése, midőn látta, hogy azok megsejtve közeledését, kaczagva fordították neki hátukat, utjuknak is más irányt adva.

Gőresösen sóhajtott fel s rohant lakására, hol tisztárevolverének durranása fojtotta el végső szavait:

— Ha már mindenkinek semmi vagyok, mit keresek az élők között!?

Török-Becsey István.

Midőn millenáris évi jelentésem összeállításához fogtam, első sorban azon kérdésre igyekeztem feleletet nyerni, hogy vajjon ezen intézet, mely oly sok nemes emberbaráti szív áldozatkészsége folytán nyert életet, igazán megfelele-e hivatásának s hogy azon árvák, kiket felvesszünk, igazán megvannak-e mentve, t. i. hasznos tagjai lesznek-e a társadalomnak s hogy helyes-e a rendszer, melyet eddig követünk? Eszerre nekem a rideg számok adják meg a legmegnyugtatóbb feleletet. E számok azt beszélik, hogy mi a felvett árvákkal nem csak annyit tettünk, hogy megmentettük a nyomortól, a nélkülözésektől, hanem képesítettük őket arra is, hogy becsületes munkájukkal kenyérüket megkeressék. Ezen állításom igazolására leghelyesebbnek tartom magukra szólni az előzők. Az intézet 1873. okt. 12-én kezdette meg pályafutását 6 árvával. Azóta 23 év telt el s ezen idő alatt intézetünk 140 árvát fogadott védőszármái alá, tehát minden évben átlag 6 árva vétetett fel.

A felvett 140 árva közül meghalt 12, jelenleg benn van 45 s kibocsátott 95. A felebebbemlített kérdés megvilágítása végett szükségesnek tartom az intézetből kibocsátott árvákat életpályák szerint osztályozni. E szerint az önállóságra jutott 95 árva közül 28 ment férjhez és pedig 20 iparshoz, 5 főfel-művelőhöz és 3 hivatalnokhoz. Hogy ezek mint nők és anyák miként váltak be, határozott adataim nincsenek, de aonny tudható, hogy sem nem rosszabbak, sem nem jobbák, mint a hasarangú más nők szoktak lenni. Szóval a családalakotásnál is árváink ugyanazon arányt mutatják, mint a társadalom hasonló más női.

A kibocsátottak közül van még 2 tanítónő, 2 óvónő, 3 varrónő, 15 szobaleány, 21 szakácsnő és 12 szolgáló. Ezen számadatokból kiviláglik azon sokszor gunyosan hangoztatott állítás valótansága, hogy mi csak „kisasszonyok”-at nevelünk, mert aránytalanul nagyobb azok száma, kik mint eselések keresik kenyerüket, mint azon keveseké, kik kiválóbb szellemi képességeikről fogva magasabb társadalmi állások betöltésére pályának hivatala.

Szóval az intézet igazgatósága azon helyes elvből indulva ki, hogy minden árvát azon társadalmi osztálynak kell felnevelni és visszatenni, melyből az kikerült, sohasem igyekezett árváiban nagy igényeket s nagy ambíciókat ébresztve, fontosabb sorsot biztosítani, mint a minő akkor jutott volna, ha szülői el nem halnak, s azért megadva minden egyes növendéknek a legszükségesebb ismereteket, nem kisasszonyokat, hanem jó és megbízható eselőket nevelt. E tekintetben is merültek fel panaszok, miket szintén nem hallgathatok el. Ugyanis sokan azt állítják, hogy az árvaházból kikerült növendékek mint eselések nem válnak be oly mértékben, mint azt várni lehetne, mennyiben nehézkesebb s a különböző házi teendők elvégzésében nem elég szorényok, vagyis hiányoznak belőlük azon tulajdonságok, melyeket a közönséges életben életrevalóságnak s tüzől pattantságnak szokták nevezni. Nézetem szerint ezen vád csak annyiban bir jogosultsággal, hogy egy árva, ki egy bizonyos rendszer között nőtt fel s kinek munkaköre az intézet falai között úgy szólva öröklőre meg van alapítva s kimegcsiszolva szeszge ifjúságától kezdve többek társaságában, gépies pontossággal teljesíteni előirt teendőit, nehezen szokik bele a mi székelő háztartásunkba, hol minden óra s minden perc más más munkát hoz felszínre s nem annyira bizonyos korlátok közé szorított rendszeres munkát, mint inkább a gyors egymás után felmerülő teendők siető elintézését igénylik. De ha az árvák intézeti nevelése már az együttes és rendszeres foglalkozásnál fogva is nem simulhat annyira az élethez, hogy minden egyes árva azonnal beilleszkedjen a mi háztartásunkba, azt viszont nem lehet tagadni, hogy az intézetünkben kikerült eselések anyag jó és megbízható s könnyen idomítható más munkaviszonyokhoz s ez megdönti azon vádat, hogy az árvaházból kikerült eselések nem válnak be; de legjobban megdönti azon körülmény, hogy az árvaházi eselések rendkívül keresettek s felvételükben sem tudjuk a közönség igényeit kielégíteni.

Itt szükségesnek tartom azon különböző véleményekre is reflektálni, melyeknek egyike azt vitatja, hogy sokkal észszerűbb az árvákat korán s lehetőleg a 14 életév után mindjárt szolgálatba adni, hogy az élet képezze ki őket, míg a másik s vele az intézet igazgatósága úgy tartja, hogy a növendékeket a bizonyos mértékig bevégezett ism. ere-

tekkel, tehát a 16-ik év után kell kibocsátani. Az elmúlt 23 év tapasztalatait vizsgálva, kénytelen vagyok az intézet igazgatóságának véleményét magamévá tenni, mert az be van igazolva, hogy a szeszge korban kiadott árvák a kellő ismeretek hiányában mint eselések nem válnak be s a bevégezett vallás erkölcsi nevelés alapját nélkülözve a prostitúció fertőjébe süllyedtek, míg ellenben a későbbi korban szolgálatba adott árvák 45-öd része minden tekintetben bevált.

Az elbukott árvákról beszélve, nem szabad figyelmen kívül hagyni azon körülményt, hogy a mi árváink csaknem kizárólagosan oly családokból származnak, melyekben az apa és anya még fiatal korukban elhaltak. Ha tehát éppen szabályul nem állítjuk is fel, de jogosan következtethetjük, hogy árváinknak a szervezete és vére nem normális, nem egészséges. Ha már most ezen körülménnyel szembeállítjuk azon életigazságot, hogy beteges szervezetben a bűnös hajlamok sokkal jobban tenyésznek, megkapjuk azon végeredményt, hogy árváinkat csak erős erkölcsi alapokra helyezve nevelés után s csak azon korban lehet az intézet falai közül kibocsátani, midőn elég szellemi képessége és akaratereje van az élet ezer kísértéseinek ellentállani.

Én nagyon jól tudom, hogy minden egy árva elbukása nagy szánéziót kelt fel s a közvélemény minden egyes esetben siet az az árvaházi nevelés rovására írni, de azt sohasem veszik számba, hogy mennyivel magasabb az arány a tekintetben a más társadalmi osztályoknál, csak hogy a mi ott fel sem tűnik, nálunk már égbekiáltó bűn; azonban, minket nyugtasson meg azon tudat, hogy intézetünkben soha semmi sem mulik, hogy az árvák nevelését a leg-észszerűbb s kipróbált olvek szerint intézzék, de a végén is olyan nevelési rendszer, mely az emberben az állatot teljesen megjelölje, nines és nem is lehet.

Ezen jelentés szűk kerete nem engedi meg, hogy minden kérdéssel tüzetesebben foglalkozzam s minden felmerült hibának lelektani, fizikai és ethikai okait keressem s az elmondottakra is csak azért terjeszkedtem ki, hogy a hiányokra sem hunyván szemet bemutassam, hogy intézetünkben ez eddigi rendszer 23 év tapasztalatai és eredményei után itölve egészen helyesnek bizonyult be s hogy az árvaház fennállása óta igazi emberbaráti missziót teljesített.

Ezeknek előre becsátása után, a tisztelt közgyűlés engedelmeivel, a részletekre térek.

Legelső sorban arról kell megemlékezni, hogy intézetünk igen szép eredménnyel vott részt az ezredéves országos kiállításon. Egy különböző női közí munkákól összeállított esinos gyűjteményt állítottunk ki, mely egyik kiállítási pavillon möltő díszét képezte s jó izlésért „Kiállítási Érem”-mel lett kitüntetve. Ezen kívül a Néptanítók Lapjában György Aladár ur, valamint a vallás és közoktatásügyi miniszter ur megbízásából szerkesztett „Emberbaráti Intézetek” című műben egy ezikk igen elismerőleg szól rólunk. Kaptunk ezen kívül több megrendelést is, szóval a mi gyűjteményes kiállításunk úgy erkölcsi, mint anyagi eredményekben nem volt szegény. A millenáris ünnepségeket — a miniszteri rendelet értelmében, a más iskolákkal együttesen f. év május 9-én mi is megtartottuk s ugyanezen alkalommal felszenteltetett az intézet új lobogója is. Sajnos, hogy anyagi viszonyaink nem engedték meg, hogy az ezredéves kiállítást összes növendékeinknek bemutathattuk volna.

Örömmel jelenthetem, hogy a múlt tanév számadásai úgy a vallás- és közoktatásügyi, mint a kereskedelmi miniszter ur által jóváhagyattak s előbbi 2400, utóbbi 600 frt államsegélyt utalványozott az intézet fenntartására. Ezen kívül a közoktatásügyi miniszter ur kiáltásba helyezte, hogy az 1897. évi költségvetés jóváhagyása után 4057 frt államsegélyt is fog utalványozni a főépület régi feljárójának átalakítására, mi által intézetünk helyisége egy néhány szobával fog bővülni. Midőn a magas kormány ezen sokoldalú támogatásáról hálás szívvel emlékszem meg, talán nem veszi senki szerénytelenségnek, ha én azokban a mi törekvéseink elismerését látom, mert az általános tapasztalatok szerint a kormány csak is életképes s hivatásuknak teljesen megfelelő intézményeket szokott segíyezni. Az évek során különböző ezimek alatt nyert államsegélyek tették lehetővé, hogy egy női ipariskolát állíthattunk fel, mely — ha sokak nézete szerint — nem illik is be

az árvaház keretébe, de azért mint különálló intézmény sok üdvös eredményt hozott s áldásos hatással volt a város és vidék közönségére.

(Vége köv.)

Fillérestély.

Múlt szombaton (december 5-én) tartotta meg a nőegylet ez évben harmadik fillérestélyét, melyen csaknem az egész városi intelligencia jelen volt; a vidék is szépen volt képviselve, sőt még brassói vendégek is voltak, mi mindenesetre a szép háziasszonyok és kisasszonyok kiváló ügyességének és érdemének tudható be.

A számtalan házikisasszony nem veszi rossz neven, ha esáki s háziasszonyok neveit soroljuk föl. Első sorban kiemeljük Ince Istvánné, továbbá Gulya Lászlóné és Martzi Ferenczné 3 nagyságukat, kik nemcsak tevékenységükkel a rendezésnél, de a terem kiváló felkészítésénél is jellemeiket érvényre emelték. Annak megjegyezni, hogyha egy idegen belép a terembe, nem azt vélhet, hogy egy 60 filléres, hanem azt, hogy legalább is 250 filléres estélyt lát maga előtt.

A program a meghívóban leírt sorrendben folyt le. Először is Szabó István úr lépett fel a pódiumra. Kik közelben voltak, azok élvezhették a mindig humoros és szatirikus felolvasó ur előadását, de mi, kik távolabb voltunk, azt egészben nem élvezhettük, a gyorsan leporogott felolvasás miatt.

Jött sorba aztán a „kevlári búcsú”. Ugy tudjuk, hogy ezen művet Kelemen Lajosné öngyásza komponálta s mondható úgy a mi, mint maga az előadás meglepte és megalatolta a közönséget. Nem tudjuk, melyiket tünetsük ki, szavalt Martzi Ferenczné urnót-e vagy a zongora-kíséretet szcenizáló kedves Dienes Matild kisasszonyt, vagy a mellék-teremben a „búcsú” éneket előadó kart. Igazán szép volt s a ki nem hallgatta meg, sokat vésztett, mert nem mindenkor sikerül egy ilyen pontja az előadásnak.

A 3-ik tételt Hegyesi Gizella kisasszony zongorajátéka töltötte be. Nem volt szerencsénk a kisasszonyt többször hallani, de a háziasszonyok egy kitűnő zongora művésznőt fedeztek föl a kisasszonyban. Azon örvendünk, hogy a kisasszony eltért azon sablonos szokástól, hogy holmi klasszikus, de unalmas darabbal mulatassa a hallgatóságot, hanem népdalokat variált s adott elő, melyek hogy mennyire megnyerték a közönség tetszését, igazolja az, hogy három ízben újrátették meg, s a kisasszony szíves volt a hálás és tapsoló közönség ismételt ohajainak eleget is tenni.

A 4-ik tételnél is új szereplő jelentkezett. Először Katinka kisasszony adott elő egy monológot, s pedig oly bravuros előadás mellett, mely egy gyakorlott színésznőnek is számot tett volna. Hanem a „működési tér” — a „színpad” ugyan szűkre volt szabva, a mely bizonyosan nagymértékben akadályozhatta a kisasszonyt a szabad mozgásban és előadásban. Kiváló elismerést érdemel a hosszú monolognak szabatos előadása, mely mindenesetre jó emléző tehetségre is vall.

Azt véljük, hogy az egyes szereplő egyének megelégednének, ha a hangverseny befejeztével köszönnék is meg a közreműködést.

A jövődelom is szépen folyt be, s a nőegylet büszke lehet ez estélyre is.

Aztán folyt a táncz vigan, kedélyesen, de hogy meddig, azt nem várta be.

„Egy dilettáns.”

Felhívás.

Háromszékvármegyei ötenyésztőihez.

Minden lótenyésztő tudja, hogy jó, ép, erős, kiartó lovat csakis legelőn lehet nevelni.

Köztudomású, hogy törvényhatóságunk területén a lótenyésztés kellő emelkedésének legfőbb akadálya a esikók nevelésére alkalmas legelők hiányában rejlik. A vármegyei gazdasági bizottság ezen hiányt áldozatok árán is lehetőleg megszüntetni kötelességének tartja, s elhatározta, hogy a megye különböző alkalmas helyein esikó-legelőket állít be, hol a esikók szabad mozgás mellett állatorvosi felügyelet és szakszerű gondozásban részesülnek.

Mielőtt a esikó-legelők a megye különböző

helyein beállítatnának, kísérletképen az 1897-ik évben az egész megyére kihatólag egy, esetleg Kálnokon állítatnák be.

A legelőterület 150 kat. hold, melyből 35 hold szántó, a mely szintén legelővé átalakítatik, 2 hold luczernás és 7 hold lóherés; a többi jó erdei legelő és kaszáló. Az egész terület kedve ő, déli, — szél-től védett — fekvésű, jó fűtermő, bővizű kutakkal ellátott és patak által övezett hely. A esikóknak az idő viszonyosságaitól való megvédésére fedett istálló, s szín szolgái és a lóherés s luczernásból póttakarmányozásban részesíttetnek a szükséghez képest.

A legelőre első évben 30–60 darab esikó vótetik fel. Egy es kónak egy nyári — körülbelül 5–6 hónapi legeltetés és gondozásáért lefontabb 12 ft lesz fizetendő. A legelőre csakis egy öven felüli, egészséges esikók vótetnek be. Minden esikó, mielőtt a legelőre kibocsátatik, állatorvos által fog megvizsgáltatni.

Mintán a bizottságnak tájékozva kell lenni már előre a legelőre bevendő esikók száma iránt, felhívom a gazdaközönséget, hogy a legelőre küldendő esikói számát (kor és nem kitüntetésé mellett) legkésőbb folyó hó 28-ig illetékes főszolgabíró-ságánál (tanácsnál) jelentse be.

Háromszékvármegye gazdasági bizottsága nevében: Seps-Szent-Györgyön, 1896. évi december hó 2-án.

Potsa József,
főispán elnök.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Nehány napi nagy hideg után, hirtelen enyhévé vált az idő és pedig annyira enyhévé, hogy egy nap csaknem egész hőkészletünket elvitte s ha egy pár napig még így tart, még nyoma sem lesz a nagy télnek. A hőmérséklet állandóan enyhe s még éjjel sem száll a higan a fagy-pont alá. Általában szokása a mi időjárásunknak, hogy ha novemberben beáll a tél, december enyhe szokott lenni s csak a végén vagy januárban áll be az igazi állandó tél.

— **Királyfi Pál** amerikai újságíró, kinek bravuros gyaloglása ismeretes az olvasó közönség előtt, városunkba érkezett, hol már e hó 9-én este a kereskedő ifjaknak felolvasást tartott, 10-én az iparosoknak fog tanulságos dolgokról felolvasni. És 11-én pénteken este az olvasó egylet helyiségében fogja elmondani 90 napos kalandos utazását, és részben az Amerikába vándorolt magyarok sorát tárgyalja. Belépti díj nincs, kezdete este pont 8 órakor.

— **Cselédjutalmak.** Az érdekelteket ez uton is figyelmeztetjük, hogy a kik cselédjutalmakért pályázni akarnak, kérésüket december 15-éig adják be a rendőséghez, mert ezen idő után kérések el nem fogadtatnak.

— **Halálozás.** Gyászjelentést vettünk, hogy Szőresi id. Donáth József a III. ad oszt. vaskorona rend tulajdonosa, nyug. kir. törvényszéki elnök, a sepsi-szentgyörgyi Székely-Mikó kollegium és az orbai ev. ref. egyházmegye főgondnoka, a kovásznai takarékpénztár alnöke, megbízottsági tag stb. és a közügy felkes munkása f. év. decz. 7-én elhalt. Közéletünk egy nagyérdemű alakja szállt vele sírba, kit közpályán való szereplése alatt a megye általános tisztelete környezetett. Mint törvényszéki elnök s mint az egyházi és iskola ügyek felkes harezosa, mint ember és családapa egyaránt fényes érdemeket vívott ki magának s neve sokáig fog élni a megye lakosságának emlékeiben. A hosszú, eredményekben gazdag élet után nyugalma legyen esendes s emléke felett örökdiék mindnyájunk őszinte szeretete.

— **A mi képviselőnk.** Az országgyűlési zárszámadási bizottság, városunk képviselőjét, Benke Gyula urat előadójává választotta. Az előadói tisztelet a bizottságokban rendesen a legtehetségesebb képviselők kapják meg, s igazán ritkaság számba megy, hogy egy újonnan megválasztott képviselőt ruházzanak fel vele. Mindenesetre a mellett bizonyít, hogy a mi képviselőnk képviselői körökben nagy tekintélynek örvend s hogy ott tehetségeire s szakértelmére sokat adnak.

— **Fillérestély.** A k. vásárhelyi jótékony nőegylet múlt kedden tartotta az idén utolsó fillér-

estélyét s tekintettel arra, hogy ezen mulatság a polgári rend számára volt rendezve, nagyon népes vala. A mulatság igen kedélyesen folyt le. Ezzel a nőegylet idei pálvafutását bevégezte.

— **Öngyilkosság.** Egy Orbán Antal nevezetű honvéd f. hó 6-án szolgálati fegyverével agyon lötte magát. A szerencsétlen ember lopáson öretett s a büntetéstől való félelem vezette öngyilkosságra.

— **Koresolya pályánk.** Több évig nélkülözte a sportkedvelő ifjuság a jégpályát, mivelhogy sem vállalkozó, ki elkészíttesse, sem alkalmas hely nem vala. Az idén azonban a honvéd tiszti kar vette kezébe az ügyet s a kis gyakorlótérén, mely benn fekszik a város szívében, lerakta egy mesterséges jégpálya alapjait. A tiszti karhoz csatlakozott a polgári társadalom sportkedvelő része és most közös erővel folya az új jégpálya beállítását, ha az idő hirtelen közbe nem szóltat volna. De a mi széleslyes időjárásunk, mely novemberben esatogó hideggel köszöntött be, december elején egy nap alatt szétrombolta, mit két héten át épített s 5–6 fok meleggel mindent felolvasztott. Az új nagyméretű koresolya előmunkálatai természetesen semmivé lettek, de megmaradt a remény, hogy mi nálunk a farkas sohasem oszi meg a telet s talán néhány nap múlva ismét új telünk leend. Azok pedig, a kik vágyva vágnak a koresolyázás testedző sportjárt üzhetni, legyen jelszavuk s reményük: „Majd ha fagy!”

— **Nyilvános köszönet.** Zágoni Szőcs Boldizsár ur boldog emlékü neje Rehner Lujza emléket meg akarván örökíteni, a zágoni nőegylet javára 400, azaz négyszáz korona alapítványt tett. Midőn e nemesszivűségért a nőegylet leghálásabb köszönetét tolmácsolom, egyuttal óhajtom: „adja Isten, hogy a jótékonyság mezején munkáló nőegylet századokról századokra lehessen amaz alapítvány megvalósításában továbbfolytatja azoknak a tiszta szívből származó jó cselekedeteknek, melyekben a b. e. nő oly édes gyönyört talált életében”. Kézi-Vásárhely, 1896. december 6-án. B. Szentkereszt Stephánia, nőegyleti elnök.

— **Nyilvános köszönet.** Háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézetünk javára az év folyamán a kezdvasárhelyi tanítókor 100 ft, bélafeleli Tuzson János 100 ft, nagyán. Szell Kalmánné, szül. Vörösmarty Ilona 100 ft, Kókosi Károly ügyvéd 50 ft, Piplinger Gyula 50 ft alapítványt, a kezdvasárhelyi takarékpénztár 20 ft, a ki-segítő takarékpénztár 10 ft adományt voltak kegyesek adni. Midőn e nemesszivűségért a nyilvánosság terén is kifejezzük őszinte, hálás köszönetünket, egyuttal kívánjuk, hogy az árvák atyja áldja meg jó szíveiket az élet minden örömeivel. Az „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet nevében. Kézi-Vásárhely, 1896. december 3-án. Br. Szentkereszt Stephánia, int. elnök. Martzi, Ferencz int. jegyző.

Nyiltér*.)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziasztallt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléséket alkalmazatik közönségnél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyaktorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban kapható van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

(196.) 3.

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFŰ-CZUKORKA

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 ft 50 kr-ért bérmentve küld

Réthy Béla, gyógyszerész. Békés-Csabán.

(199) 2—5

E róvat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szer.

Sz. 627—1896.

Árverési hirdetmény.

Alóírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a közdi-vásárhelyi kir. járásbíró 1896. évi 6446 pl. számú végzése következtében Dr. Szaesvai Gyula ügyvéd által képviselt Domby József javára futás-falvi Balázs Simon ellen 259 frt 85 kr. s jár. erejéig 1896. évi Szept. hó 9-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 394 frtra becsült lovak, szekerek, szóna és sarjú, sertés. 2 malacz, szemes és szalmás gabona, házi butorok, lenesés árpa, a mezőn két boglya szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árvesnek a kézdivásárhelyi kir. bíróság 6446 1896. sz. végzése folytán 259 frt 85 kr. tőkekövetelés, ennek 1896. évi január hó 3 napjától járó 5% kamatai oddig összesen 37 frt 27 kr birólag már megállapított költségek erejéig futásfalván a község házában leendő eszközölésre 1896. évi Decem-ber hó 18-ik napjának délutáni 2 órá-ja határidőül kitűztetik és ahhoz a ven-ni szándékozók oly megjegyzéssel hi-vatnak meg, hogy az érintett ingósá-gok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsíron alul is el fognak adatni.

Kelt Kézdi Vásárhelyt, 1896. évi nov. 13 napján.

Kakucsai Ádám.
bíróági végrehajtó.

201 1—1

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy ka-napó, 6 drb karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle di-vány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőny-tartók, tükrök, tolelt-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Össze hajlítható vas-ágyak 23 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület föld-szintjén van.
(23 69—100)

M. kir. államvasutak.

Érvényes 1896. máj. 1-től.

M E N E T R E N D.

BRASSÓ-BUDAPEST.

Keleti vonal.

Érvényes 1896. máj. 1-től

Á l l o m á s o k	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Á l l o m á s o k	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 5.08	este 7.48	d. u. 2.45	Medgyes	regg 10.55	éjjel 12.45	
Botfalva	5.39	8.03		Kis-Kapus (vend., elág. Szob. felő)	11.14	1.01	
Földvár	5.58	8.12			11.41	1.35	
Mogyorós	6.17	8.47		Tövis (vend., elágazás Arad felő)	d. u. 1.29	3.06	este 7.59
Apáca	6.36	9.01			1.55	3.38	" 8.06
Köpecz	6.55	9.19		Nagy-Enyed	2.17	3.59	
Agostonfalva	7.02	9.25		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felő)	2.56	4.33	
Alsó-Rákos	7.19	9.41			3.06	4.43	
Homoród	7.45	10.03		Gyéres (elágazás Torda felő)	3.37	5.12	
Kacza	8.02	10.16			3.47	5.18	
Bene	8.23	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	5.24	regg. 6.45	10.45
Erked	8.43	10.51			este 6.13	7.00	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felő)	9.12	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	8.—	11.17	2.30
Segesvár (vendéglő)	9.35	11.33			11.04	d. e. 11.32	2.37
	9.42	11.40		Budapest	regg. 5.45	este 8.10	regg. 7.40

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

Kézdi-Vásárhely				Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Brassó				Sz. v.	V. v.	Sz. v.
indul reggel	4.56	délelőtt	10.25	délután	2.37		ind. reggel	5.20	reggel	8.50	délután	3.00	
Imecsfalva	5.09		10.38		2.54		Szász-Hermány	5.34		9.09		3.14	
Páva-Zabola	5.22		10.51		3.11		Prázmár	5.53		9.33		3.34	
Kovácsna	5.38		11.08		3.43		Kökös	6.04		9.46		3.45	
Barátos	5.55		11.24		4.08		Uzon	6.15		10.06		3.57	
Nagy-Borosnyó	6.07		11.38		4.27		Kilyen	6.27		10.21		4.09	
Eresztvény	6.24		11.55		4.48		Sepsi-Szentgyörgy	6.45		10.49		4.27	
Sepsi-Szentgyörgy	6.54	d. u.	12.25		5.28		Eresztvény	7.07		11.17		4.49	
Kilyen	7.02		12.33		5.38		Nagy-Borosnyó	7.24		11.47		5.07	
Uzon	7.15		12.46		5.54		Barátos	7.45		12.16		5.28	
Kökös	7.25		12.56		6.07		Kovácsna	8.08		12.48		5.46	
Prázmár	7.45		1.16		6.34		Páva-Zabola	8.19		1.01		5.59	
Szász-Hermány	8.01		1.32		6.54		Imecsfalva	8.31		1.19		6.03	
Brassó	8.15	érk.	1.46		7.12		Kézdi-Vásárhely	8.45		1.37	este	6.27	

Ny. Ifj. Janosó Mózes Kézdi-Vásárhelyt.

Tisztelettel értesitem a helybeli, mint vidéki t. közön-séget, hogy mindazok, kik a közelgő karácsonyi ünnepekre, valamint az új esztendőre valami meglepőt, jót és olcsón akar-nek beszerezni, azok keressék fel már 12 év óta fennálló üveg-, porcellán-, konyhaedény-, petroleum-, lámpa-, fűszer-és gyermekjáték-üzletemet; feltalálja abban egyáltalán min-denkí azt, a mivel szereteteit, rokonait avagy barátait meg-lepni óhajtja.

Mely ezélebből a t. közönség szíves figyelmébe ajánlom

DISZMÜ ÁRUIMAT,

melyeket nagy mennyiségben és jó forrásból szerezvén be, rend-kívül olcsó árak mellett szolgálhatok t. vevőimnek.

Mint különösen figyelmet érdemlőt említem meg a szülőkre nézve nagy választékú

GYERMEKJÁTÉKSZER-ÁRUIMAT

melyek a legcsinosabbak s így örömet keltő meglepetésekre a leg-alkalmasabbak lévén, szintén igen jutányos áron beszerezhetők.

Továbbá szíves figyelmébe ajánlom egy a modern, mint általában minden igényeket kielégítő nagy választékú konyha-edényeim és porcellán-áruimat, melyekből szükségleteit bárki is a legelőnyösebben beszerezheti.

Nevezett árucikkeimet a legjobb forrásokból s igen nagy mennyiségben szereztem be, melynél fogva képes vagyok árak tekintetében egy a helybeli, mint nagyobb városok piaczaival a versenyt kiállani.

Az irányomban tanúsított bizalmat ezutánra is remélve főtörökvésem lesz a t. közönség igényeit kielégíteni.

Kegyes pártfogást kérve, maradtam

kitűnő tisztelettel

Janosó Gyula,

kereskedő.

203 1—

Kiadó lakás.

A Kanta-utczában 66-ik számú házban az emeleten 4 szoba, ka-mara, konyha és az ahhoz tartozandók mai naptól fogva kiadók.

Értekezni lehet

202 1—2

Nagy Gézané,

Décsi Zsuzsanna tulajdonosnál.